

Toekomstvisie

Gemeente Utrechtse Heuvelrug 2021

Dorpsparticipatie in Maarsbergen

Inhoudsopgave

Hoe zijn inwoners, ondernemers en organisaties betrokken?	3
Respons enquête en deelname online dialoogsessie	4
Samenvatting uitkomsten.....	4
Algemeen.....	4
Sociale samenhang en betrokkenheid	4
Voorzieningen en ontmoeting	4
Wonen	5
Verkeer	5
Openbare ruimte en groen	5
Klimaat.....	6
Gezondheid en bewegen.....	6
Initiatieven Samen leven, samen doen	6
Resultaten: links en bijlagen	6
Vervolg.....	7
Blijf op de hoogte	7
Vragen of opmerkingen?	7

De gemeente Utrechtse Heuvelrug maakt een toekomstvisie. Een visie op wat voor gemeente we zijn, maar vooral ook willen zijn. Niet alleen nu, maar ook over pakweg twintig jaar. Die visie kan en wil de gemeente niet alleen bedenken. Daarom ging de gemeente in gesprek met inwoners, ondernemers en organisaties uit Maarsbergen om informatie te verzamelen en antwoord te kunnen geven op de vraag:

“Wat is ervoor nodig om de dorpen ook in de toekomst (2040) vitaal, toekomstbestendig en aantrekkelijk te houden?”

In dit verslag leest u hoe inwoners, ondernemers en organisaties zijn betrokken bij de toekomstvisie, een samenvatting van de uitkomsten en vindt u links en verzamelingen van opgehaalde informatie. Tot slot leest u hoe wij verder gaan en op welke manier u een bijdrage kunt leveren.

Hoe zijn inwoners, ondernemers en organisaties betrokken?

Op 11 februari 2021 organiseerde de gemeente een kick-off bijeenkomst voor de dorpsnetwerken uit alle dorpen van de Utrechtse Heuvelrug. Hier schetsten we de aanpak van de toekomstvisie en inventariseerden we de eerste ideeën hoe we ervoor konden zorgen dat we een brede doelgroep bereiken en betrekken bij de toekomstvisie. Omwille van tijd, capaciteit en budget besloot de gemeente om Maarn en Maarsbergen samen te voegen en een gezamenlijk participatietraject vorm te geven. Uiteraard met oog voor de verschillen van beiden dorpen. Op 25 februari kwam het dorpsnetwerk van Maarn en Maarsbergen bij elkaar om dorpspecifieke onderwerpen te benoemen en gezamenlijk een opzet te maken van een actieweek om mensen te betrekken bij de toekomstvisie.

De belangrijkste manieren waarop mensen uit Maarn en Maarsbergen mee konden denken waren via een online enquête van 18 maart t/m 15 mei en een online dialoogsessie op 8 april. In de weken die voorafgingen aan de dialoogsessie zette het dorpsnetwerk in samenwerking met de gemeente zich in om met succes een grote groep deelnemers te betrekken bij de toekomstvisie. Dit gebeurde door:

- Via enkele scholen een kleurplaat te verspreiden onder de kinderen. Hierop konden zij ook hun droom invullen. Op de achterkant stond informatie voor ouders.
- Vereniging Bewonersbelangen Maarn Maarsbergen (VBMM) maakte een flyer over de Toekomstvisie en onderliggende projecten. Hiermee hielp de vereniging inwoners op het benodigde kennisniveau te komen en motiveerde zij inwoners om mee te denken over hun eigen dorp en toekomst.
- Een lokale verslaggeefster schreef een artikel dat werd verspreid in De Kaap.
- Een aantal inwoners organiseerde een Toekomstwandeling door het dorp. Tijdens de wandeling konden inwoners vragen beantwoorden over de toekomst van Maarn en Maarsbergen.
- Leden van het Dorpsraad Maarsbergen, VBMM en Maarn Maarsbergen Natuurlijk (MMN) hebben samen met de scouting geflyerd door Maarn en Maarsbergen.
- Inwoners hebben posters in het dorp opgehangen bij ondernemers en ontmoetingsplekken.
- Mensen die echt niet digitaal uit de voeten konden op verzoek in Maarsbergen bij een collega inwoner en in Maarn bij de Bibliotheek een fysiek exemplaar krijgen.

Daarnaast is via communicatiekanalen van de gemeente een e-mailuitnodiging verspreid, publiceerde de gemeente diverse berichten in de krant en zijn oproepen gedaan via sociale media

om mee te denken. Er werd een postercampagne opgezet en flyers werden verspreid op strategische plekken.

Respons enquête en deelname online dialoogsessie

De digitale enquête werd 382 keer door mensen uit Maarn en 148 keer door mensen uit Maarsbergen ingevuld. De grootste groep respondenten uit beide dorpen is 51-65 jaar.

Op 8 april vond de online dialoogsessie plaats voor Maarn en Maarsbergen via Zoom. 125 mensen meldden zich aan en ca. 90 mensen deden daadwerkelijk mee. Na een introductie van wethouder Rob Jorg volgde een korte introductie van verschillende vakspecialisten. Zij lichtten toe wat zij belangrijk vinden om de dorpen vitaal en toekomstbestendig te houden. Vervolgens beantwoordden deelnemers enkele vragen via Mentimeter. Daarna gingen de deelnemers in negen verschillende break-out rooms met elk een eigen thema uit elkaar. Onder begeleiding van een gespreksleider vanuit de gemeente werd in twee ronden van 45 minuten gesproken over onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van Maarn en Maarsbergen. De gesprekken zijn vastgelegd op online whiteboards.

Samenvatting uitkomsten

Algemeen

Inwoners van Maarsbergen geven in de enquête aan vooral de natuur, de mensen, het voorzieningenniveau op redelijke afstand en de bereikbaarheid te waarderen. Tegelijkertijd worden er ook wel wat voorzieningen gemist.

Sociale samenhang en betrokkenheid

In Maarsbergen hechten de respondenten op de enquête vooral belang aan het naar elkaar omkijken en elkaar ontmoeten.

De respondenten in Maarsbergen geven aan graag zelf betrokken te willen zijn bij vraagstukken die hen aangaan. Ze willen zowel eerder en vaker in gesprek met de gemeente over incidentele vraagstukken, als structureel in gesprek over de aandachtspunten voor hun dorp. Ook zouden ze graag zien dat er meer ruimte wordt geboden om zelf initiatief te kunnen nemen.

Meer dan een derde van de respondenten laat zich liever vertegenwoordigen door een dorps- of buurtnetwerk. Een minderheid laat zich liever vertegenwoordigen door de gemeenteraad. Een aantal respondenten geeft aan het gevoel te hebben dat de gemeente op afstand staat, slecht luistert en weinig betrokken is bij hun dorp.

Voorzieningen en ontmoeting

De invullers van de enquête maken zich vooral zorgen over het voorzieningenniveau in hun dorp in de toekomst, maar ook over de mate waarin hun leefomgeving bijdraagt aan hun gezondheid en het gezond ouder worden.

De kerk, het gebouwtje bij de kerk en de school zijn veel genoemd als ontmoetingsplek. Opvallende redelijk vaak genoemde ontmoetingsplek is het, relatief, nieuw pleintje van de Marezhof.

De respondenten benoemen ook dat een jongerenontmoetingsplek wenselijk is. Daarvoor zien de inwoners een mogelijkheid op het nieuwe plein, net als een trapveldje in de omgeving Haarweg/Rottegatsteeg.

Veel respondenten zien mooie kansen voor het vrijvallende gebied als de spoorovergang eenmaal ondertunneld is, in samenhang met het opknappen van een gebied dat vaak als 'vervallen' is getypeerd, rond de Grote Bloemheuvel. Ze zien hier een hart voor Maarsbergen voor zich, met bijvoorbeeld horeca en winkels, al dan niet gecombineerd met levensloopbestendige woningen. Ook in de dialoogsessies kwam dit terug.

Veel respondenten op de enquête willen zelf wel een rol spelen in het vitaal houden van hun dorp. De ideeën liepen uiteen van het organiseren van een speelplek en het onderhouden van groen, tot het organiseren van een sponsorloop voor openbare fitnessstoestellen.

Wonen

Bij toekomstige woningbouw vindt een meerderheid van de invullers uit Maarsbergen het vooral belangrijk dat er voldoende groen blijft en dat er geen negatieve effecten zijn op de natuur en de biodiversiteit. Er werd tijdens de dorpsdialoog aandacht gevraagd voor inpassing die past bij het karakter van het dorp. Heel veel ruimte voor inbreiding werd er niet gezien. De vraag werd een paar keer gesteld wat er met de vrijgevallen bedrijfspanden na inrichting van het bedrijventerrein gebeurd is. Over de doelgroepen waren de meningen verdeeld: zowel jongeren, starters, senioren en sociale woningbouw werden genoemd.

Als plek voor mogelijke uitbreiding is door de respondenten op de enquête vooral veel naar het gebied richting Woudenberg gekeken. Bij de dialoogsessies, maar ook in de enquêterespons merkten veel mensen op dat dit kwelgebied is, en daarmee geen optie.

Verkeer

Om wat vaker van de fiets of het openbaar vervoer gebruik te maken zou er wat minder groot en zwaar verkeer over de wegen moeten gaan, geven de meeste respondenten aan. Ook betere fietspaden zouden hieraan kunnen bijdragen, net als een hogere frequentie van bussen en treinen.

De (in de toekomst ondertunnelde) spoorovergang is in de enquête nog veel benoemd als onveilige plek voor Maarsbergen. Hoe inwoners van Maarsbergen tegenover een eventuele verplaatsing van het stationsgebied Maarn staan is niet goed op te maken uit deze respons en zal, indien het aan de orde is, apart onderzocht moeten worden.

Wel zijn er ook inwoners die verbaasd zijn dat dit een idee is dat bestaat. Het idee is niet algemeen bekend.

In de enquêterespons zien we de oproep om de snelheid op de provinciale wegen terug te brengen naar 60 km/u regelmatig terug komen.

Openbare ruimte en groen

De tankstations aan de noordkant zijn veel invullers van de enquête een doorn in het oog. De suggesties gaan uiteen van 'verplaatsen' en 'overbodig' tot 'verhullen met groen'. Ook de mogelijke verontreiniging stuit veel mensen tegen de borst.

Respondenten zien in z'n algemeenheid veel kansen voor groen. Ze zien onder meer kansen voor bloeiende bermen en meer diversiteit. Het stukje Haarweg/Van Beuningenlaan is vaak genoemd als mooie plek voor een voedselbos, volkstuinen of vlindertuin.

Klimaat

Aanwezigen bij de dorpsdialoog hadden veel ideeën over het verduurzamen en klimaatbestendig maken van hun dorp en woningen. Zo is gesproken over het 'ontstenigen' van het centrum, het doorspoelen van toiletten met regenwater, regelgeving voor bomensnoei voor zonnepanelen en het verplichten van zonnepanelen voor (nieuwe) bedrijven. Ook is nagedacht over 'slimme verlichting', zodat fietsen in het donker veiliger wordt zonder dat de lokale fauna hier onder leidt.

Gezondheid en bewegen

Redelijk wat respondenten gaven aan zich zorgen te maken over het effect van hun leefomgeving op hun gezondheid. Dat lijkt zowel gerelateerd aan de nabijheid van de A12 als de aanwezigheid van de tankstations in het dorp.

Initiatieven Samen leven, samen doen

Tijdens de digitale break-out hebben deelnemers op drie thema's ideeën ingebracht: ouder worden, kwetsbare doelgroepen en opgroeien. Mensen hadden veel ideeën over het organiseren van verbinding tussen jong en oud: schaaktafels in de buitenruimte, basisschoolkinderen laten meedenken met thema's die in het dorp spelen of sporttoestellen voor ouderen plaatsen bij speelplekken van kinderen. Een ander idee was een jaarlijkse themaweek voor heel het dorp rondom een maatschappelijk thema, zoals duurzaamheid. Hier zouden scholen, ondernemers, verenigingen vanuit hun eigen terrein aan mee kunnen werken. Een paar van deze ideeën worden de komende periode verder uitgewerkt en onderzocht. Tijdens de sessie was een leuke uitwisseling gaande en ontstonden nieuwe contacten tussen inwoners, organisaties en gemeente.

Resultaten: links en bijlagen

In aanvulling op bovenstaande samenvatting delen we graag de informatie die we tot nu toe opgehaald hebben.

- Kick-off Dorpsparticipatie Toekomstvisie: <https://bit.ly/3ohWMJ1>
- Dorpsparticipatie Maarn & Maarsbergen: <https://bit.ly/3eJ9cGH>
- Onderwerpen Maarn & Maarsbergen: <https://bit.ly/2SQToJx>
- Antwoorden enquête verwerkt in een kaart: <https://bit.ly/33G43ZN>
(openen met Microsoft Edge of Firefox-browser. Chrome en Safari werken helaas niet goed)
- Mentimeter uitkomsten tijdens de dialoogsessie: <https://bit.ly/2SbdGgo>
- Resultaten per thema(breakoutroom) tijdens Dialoogsessie:
 - Natuur en cultureel erfgoed - Breakout #1 & #2: <https://bit.ly/3ff6LLa>
 - Dorpscentrum en lokale economie - Breakout #1: <https://bit.ly/39LfzXa>
 - Dorpscentrum en lokale economie - Breakout #2: <https://bit.ly/3fPUFdj>
 - Samenwerken aan voorzieningen en ontmoeting - Breakout #1 & #2: <https://bit.ly/3cTaXA1>
 - Openbare ruimte & groen - Breakout #1: <https://bit.ly/3fHzpq0>
 - Openbare ruimte & groen - Breakout #2: <https://bit.ly/2Q93l3G>
 - Woningbouw - Breakout #1: <https://bit.ly/3rTQglv>

- Woningbouw - Breakout #2: <https://bit.ly/3wGyTib>
- Vervoer, knooppunten en verkeersveiligheid - Breakout #1: <https://bit.ly/3rZGi8M>
- Vervoer, knooppunten en verkeersveiligheid - Breakout #2: <https://bit.ly/3d2W8LA>
- Gezonde leefomgeving - Breakout #1: <https://bit.ly/3t01SLG>
- Gezonde leefomgeving - Breakout #2: <https://bit.ly/3fSLc4N>
- Duurzame dorpen – Breakout #1 & #2: <https://bit.ly/2QnmBeg>
- Bijlage: Analyse bureaustudie Maarsbergen: <https://bit.ly/3u4CWSJ>
- Bijlage: Ingevulde antwoorden op de vragen tijdens de toekomstwandeling: <https://bit.ly/344zD3y>
- Bijlage: Gerubriceerde en samengevoegde antwoorden op de digitale (gemeentebrede) enquête voor Maarsbergen: <https://bit.ly/3wnkpm7>

Vervolg

De opgehaalde resultaten worden gebruikt voor verschillende projecten en producten waar de gemeente aan werkt. Allereerst worden alle resultaten, ook van andere dorpen, verwerkt in een bondige en aantrekkelijke toekomstvisie voor de hele gemeente. In juli/augustus delen we met u een conceptversie waarop u kunt reageren. De reacties bundelen we in een bijlage en verwerken we in een definitieve versie die oktober in de gemeenteraad besproken wordt.

Tegelijk komen veel resultaten terug in projecten, zoals de [omgevingsvisie](#) en Dorpsgerichte Inrichting Openbare Ruimte (DIOR). Daarnaast is dit traject een start van een nieuwe samenwerking tussen de gemeente en het netwerk uit de dorpen. Hoe dit eruit ziet, moet zich de komende periode ontwikkelen in de nieuwe visie op dorpsgericht werken.

Tot slot bekijkt de gemeente welke vragen, meldingen en ideeën op relatief korte termijn opgepakt kunnen worden. Gezien het grote aantal reacties op de enquêtes en de breedte aan onderwerpen die zijn besproken is het niet mogelijk om overal (persoonlijk) terugkoppeling op te geven. Wilt u aan de slag of wacht u te lang op een oplossing? Schroom dan niet om contact op te nemen of een herinnering te sturen. Wij doen ons best om met de resultaten aan de slag te gaan!

Blijf op de hoogte

Natuurlijk houden we u via het Gemeentenieuws en onze sociale media op de hoogte. Op www.heuvelrug.nl/toekomstvisie vindt u altijd de laatste informatie.

Vragen of opmerkingen?

Stuur een e-mail naar projectenplein@heuvelrug.nl.